

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav české literatury a komparatistiky

Obecná a srovnávací literatura (komparatistika)

Autoreferát (teze) disertační práce

Émile Benveniste a úloha smyslu

Émile Benveniste and the role of *sens*

Eva Krásová

Školitel: prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.

2017

Práce „Émile Benveniste a úloha smyslu“ je monografickou studií životní dráhy Émila Benvenista (1902–1977) skrze roli, jakou zaujímá pojem smyslu (*sens*) v jeho myšlení. Práce zaujímá metodologický postoj „historiografie myšlení o řeči“ (K. Koerner) a dílo Émila Benvenista zkoumá chronologicky a vývojově.

První část: Lingvistika jazyka

1.1. „Jazyk jako systém u Émila Benvenista“

V této kapitole se zabývám pojetím jazykového systému u Émila Benvenista. To pochopitelně vychází ze způsobu, jakým je jazykový systém popsán v *Kurzu obecné lingvistiky*. Benvenistovo pojetí se liší v několika rysech:

1.1.1. Vymezuje se proti „strukturalismu“ jako jeho kritika vedená z lingvistických pozic.

1.1.2. Jeho vrcholná podoba stojí na začátku období obnoveného zájmu o strukturalismus a rozvoje toho, co můžeme označit jako „literárněvědný strukturalismus“ či poststrukturalismus ve Francii.

1.1.3. Systém má „jakožto struktura“ podle Benvenista několik významných vlastností: je rozdělen na (1) jednotky, které vytvářejí (2) promluvy, tento systém je (3) generativní a (4) hierarchizovaný, je význačný svou (5) relativitou (faktem, že je vymezen jen svými vztahy), (6) jednotou, (7) synchronií a (8) formálností. V této části diskutuji problémy, které uvedený výčet vyvolává, především kolizi (1) a (6) v pojmu segmentace a z toho plynoucí nutnost promýšlet tezi o radikální relativitě jazykových hodnot. Dále téma nevědomosti jazykového systému („ukázat lingvistovi, co dělá“) a téma vědeckosti, které je s pojmem systému a jeho konstrukcí nutně spojeno.

1.2. „Zrod a kontext“

V této kapitole se zabývám vědeckými okruhy, které měly vliv na Benvenistovu teorii smyslu.

Jsou emblematicky označeny podle měst, s nimiž jsou obvykle spojovány:

1.2.1. „Paříž“ je jako Benvenistovo domácí prostředí nejsilnějším zdrojem. Poukazují nejprve na kontext pojetí společenských a přírodních věd, jak bylo založeno ve francouzském myšlení ve vztahu k pozitivismu (Condillac, Diderot) a v pojetí sociologie É. Durkheima, a dále na diachronní a vývojové chápání systému v jazyce u A. Meilleta, Benvenistova učitele.

1.2.2. „Praha“. Nejprve zpracovávám základní údaje o vztahu E. Benvenista a pražské školy a následně poukazují na podobnost holistického a organistického přístupu u tzv. „pražských Rusů“ (P. Sériot) s vývojovým přístupem A. Meilleta. Na základě Cassirerova textu srovnávám teleologické myšlení pražské školy s obdobnými myšlenkami v Benvenistových textech ze 60. let.

1.2.3. „Kodaň“. Zde se zabývám prvním číslem časopisu *Acta linguistica* a jeho programovými texty. Rozbor Benvenistova článku „Povaha jazykového znaku“ poukazuje na to, že kritika teze o

arbitrárnosti nebyla provedená dostatečně, ale že základní pojmy, s nimiž Benveniste operuje, mají svůj původ u L. Hjelmsleva (zejména způsob užívání výrazu „substance“).

1.3. „Hledisko smyslu“

Na popsaném myšlenkovém základě objasňují Benvenistovu teorii rovin, v níž hraje zásadní úlohu perspektiva smyslu, zatím v podobě, která se rovná Hjelmslevově představě symetrie jazykového znaku (jedna forma = jedna funkce).

Druhá část: Lingvistika promluvy

2.1. „Sémantika, Věda o promluvě“

Jsou vysvětleny základní složky Benvenistovy teorie řeči:

- Benveniste ve svých textech rozlišuje dva významy pojmu smyslu: smysl_1 (*signifiance*, *signification*), který má binární podobu („má/nemá význam“) a je korelátem znaku jako základní jednotky sémiotického modu řeč, a smysl_2 (*sens*, *ce que le locuteur veut dire*), který je korelátem nejvyšší jednotky sémantického modu – věty a platí pro něj, že je více než součtem prostých smyslů jednotlivých znaků.
- V této soustavě má zásadní místo věta (*phrase*) která je „nekonečné tvoření a neomezená rozmanitost“ (*création indéfinie, variété sans limite*). V soustavě rovin lingvistické analýzy je poslední rovinou a de facto rovinou není, protože se pouze rozkládá na své složky, ale nefunguje sama jako znak. Taková jednotka je terminologicky fixována jako „promluva“ (*discours*). Jejím defnitorickým rysem je pro Benvenista predikace. Promluva je projev jazyka v živé komunikaci, modem, v němž jazyk skutečně dělá to, co má, „slouží k životu“. Tím vzniká nová doména zkoumání „jazyk v činnosti“, a vniká prostor pro novou vědu (či odvětví lingvistiky), sémantiku.
- Promluva je místem artikulace subjektivity. Existují některé znaky zvláštního typu (typicky deiktika) jejichž prostřednictvím se promluva připojena ke světu skrze referenci k sobě samé, resp. k subjektu, který je proslovil. Za tyto prostředky tzv. *apropriace* později Benveniste prohlašuje zejména slovesnou osobu a slovesný čas.
- Nastolená témata Benveniste v roce 1966 systematizuje ve studii „Forma a smysl v řeči“, kde rozlišuje dva módy bytí jazyka „jako sémiotický“ a „jako sémantický“ a pro každý z nich vypracovává systém určení a způsob, jak v nich je forma a smysl. Pro sémiotický řád se jedná o smysl_1 , pro sémantický o smysl_2 . Defnitorická vlastnost jazyka „značit“ jako „sloužit k životu“ je přesunuta k sémantice, a tím je potvrzen její primát.
- V duchu myšlenky de Saussurovy sémiologie pak Benveniste v roce 1968 na konferenci ve Varšavě představuje teorii hierarchie sémiotických systémů, který na mezisystémové vztahy aplikuje vzor znaku a zavádí vztah *interprétant – interprété*. Pozice jazyka jako vrcholu celé hierarchie vede k tezi, že jazyk je zdrojem smyslu (nikoliv jeho prostředníkem).
- Vztah sémiotiky a sémantiky lze shrnout do tabulky:

SÉMIOTIKA	SÉMANTIKA
znak	promluva, slovo
abstraktní konstrukt	konkrétní realizace
ateporální	uvažuje čas
uvnitř jazyka	vně jazyka
reference není relevantní	reference
zkoumá obecné	zkoumá konkrétní
paradigmatické vztahy	syntagmatické vztahy
rozpoznat/uznat	porozumět

2.2. „Kritika“

Provádím kritiku Benvenistovy teorie řeči.

2.2.1. Představuji dvě možná pojetí sémiotiky a sémantiky, 1) potenciál a jeho realizace, 2) dvě realizace jednoho potenciálu. První se ukazuje jako založený ve vlivu R. Jakobsona a L. Hjelmsleva, zatímco druhý je typický pro Benvenistovu pozdější tvorbu a období dialogu s rodícím se poststrukturalismem. Obecně vzato však Benvenistův vývoj nesměřuje od jednoho pojetí k druhému, ale míšení obou přístupů nacházíme i v rámci jediného odstavce. Konfuze je patrná i u Jakobsona.

2.2.2. Následné zkoumání vývoje vztahu sémiotiky a sémantiky v Benvenistových textech z padesátých let (zejména z „Evropské sémantické konference v Nice“) ukazuje, že sémantika byla původně pojímána jako nadvětná syntax, resp. lexikologie.

2. 2. 3. Jako případný inspirační zdroj je spíše vyloučen J. L. Austin a Ch. S. Peirce, naproti tomu se poukazuje na vliv tzv. Sémantické skupiny a zejména

2. 2. 4. Vladimíra Skaličky. Skaličkovy studie o výpovědi spadají do období kontaktu s Benvenistem (1936, 1937) a vykazují terminologickou shodu. Skaličkova studie „The need for linguistics of ‚la parole““ obsahuje velmi jiné (méně teozovité) pojetí *parole*, ale nápadně podobné úvahy o její distribuci po jazykových rovinách. Hlavní rozdíl proti Benvenistovu pojetí promluvy je v tom, že u Skaličky rovinu věty neodděluje žádný výrazný předěl, protože promluva není realizací jazykového systému, ale další rovinou zobecnění znakového systému.

Třetí část: Zdvojování

3. 1. „Událost“

Skrze explikaci smyslové jistoty u Hegela se ukazuje nedostatečnost Benvenistova promyšlení pojmu časové artikulace subjektu:

3.1.1. Benveniste rozlišuje dva „plány vypovídání“ : *discours* a *histoire*, první plán vevazuje promluvu do situace a bere v potaz komunikační partnery, druhý modus je objektivizační a je pro něj charakteristická třetí osoba. Benveniste je patrně zastáncem teze, že jazyk utváří naši zkušenost. Ve strukturalistických představách je povaha artikulace bytostně závislá na pojmu synchronie a diachronie

– jazykový systém totiž funguje jako stabilizační nástroj v jazykovém vývoji. Ukazuje se jeho nereálná povaha, systém je vždy jen „model“ ve smyslu „vzor“.

3.1.2 Pro Benvenista je časová artikulace ve skutečnosti jen průvodním jevem artikulace subjektivity – kontinuitu já zajišťuje jazykový výraz „já“. Takovou tezi považují za nedostatečnou. Úvaha o smyslové jistotě v Hegelově *Fenomenologii ducha* (o níž je zřejmě Benvenistova myšlenka opřena) se podle mého názoru přesněji ukazuje, že jazyková artikulace já není možná jinak než jako všeobecná. Benvenistova teze, že já artikuluje sebe sama v jedinečné promluvě, je podnětná, ale z tohoto důvodu problematická.

3.1.3. Sebereflexivita řeči není nutná. Oba plány vypovídání (*discours* i *histoire*) obsahují sebereflexivní modus řeči (v jednom případě je ale implicitní).

3.2. „Písmo“

Skrze rozbor Derridova pojetí *écriture* v první části *De la grammatologie* a v textu „La pharmacie de Platon“ ukazují, že Benvenistův vlastní rozbor písma je reakcí na Derridovy texty. Zároveň je však patrné, že Derridův základní rozbor saussuriánského strukturalismu se opírá o Benvenistovu soustavu opozic:

3.2.1. Benvenistův text „Kategorie myšlení a kategorie jazyka“ tvrdí primát jazyka před bytím, který se Derrida sanží vyvrátit. Benveniste navzdory zdánlivému jazykovému relativismu tenduje k univerzalizmu, který je ozvěnou marxistického myšlenkového prostředí a je vposledku „bílou mytologií“. Je třeba prověřit mechanismus vzniku objektivního modu vyprávění.

3.2.2. Benvenistovy přednášky o písmu z roku 1969 jsou reakcí na první část Derridovy *De la grammatologie* a první část „La pharmacie de Platon“. Benveniste končí tam, kde Derrida začíná, u představy, že písmo je výrazem jazykového systému. Derrida naopak v pojmu *archiécriture* ukazuje, že princip, který lingvisté (a Benveniste povýtce) popisují jako písmo, je ve skutečnosti principem každého znakového systému. Jeho základem je diference. Kritika logocentrismu odhaluje mýtus transcendentálního označovaného, který byl vytvořen mechanismem písma: Písmo funguje jako materiální prostředník zastavování uplývajícího (= událost). Vytvořit stopu jako pokus zachytit uplývavé znamená předpokládat reokurenci a tedy klást událost jako událost. Pojem stopy a vyprazdňování „věci“ ve „znak“ (tj. formalizace) je dobře srozumitelný z úvah o vztahu formy a smyslu, jak jsme je viděli u L. Hjelmsleva a u Benvenista. Benvenistova kritika Ch. S. Peirce v „Sémiologii jazyka“ (1969) je zjevnou reakcí na Derridovy úvahy. Liší se v pojmu diference: u Derridy diference stojí mezi dvěma podobně „vágními“ složkami znaku (a proto zakládá nekonečnou sémiózu), u Benvenista je základním odlišením znaku od věci. Benvenistova záměna vnějšího a vnitřního vztahu znaku zde opět vstupuje na scénu. Zároveň je patrná příbuznost základních opozic (uvnitř x vně, živý x mrtvý). Jejich aplikací na jeho vlastní systém dvou modů vypovídání by bylo možné vysvětlit myšlenku jazyka jako místa vzniku smyslu. Derrida hraje význačnou roli

v Benvenistově přerodu okolo roku 1964, kdy se rozhodnul vypracovat lingvistiku promluvy nově a přiklonil se k pojetí dvou různých realizací jednoho potenciálu.

3.3. „Poezie“

3.3.1. Příběh zrodu poststrukturalismu klade tento přerod do souvislosti s osobními kontakty s R. Barthesem a T. Todorovem .

Operace aplikace gramatických kategorií na vyprávění je analogický Benvenistově schématu vztahu sémiotických systému a zrodu smyslu. Totéž schéma používá Barthes už v *Mytologiích* a u Benvenista ho implicitně nacházíme už v předválečném článku „Povaha jazykového znaku“ (1939). I řada jiných pojmů u Barthesa je zjevně benvenistovského původu. Sama operace aplikace věty na vyprávění je ale problematická: fakt, že je „diskurz“ sestaven z vět, ještě nezakládá nárok na strukturální podobnost. Jedná se o intelektuální *bricolage*.

Dále zkoumám povahu Benvenistova kontaktu s T. Todorovem, který roku 1964 přijel do Paříže a začal navštěvovat Benvenistovy kurzy. Je naznačena možnost společného inspiračního zdroje v díle J. N. Tyňanova. Na základě dalších dokumentů lze spekulovat, že Benveniste vedl s Todorvem debatu, v níž jej Todorov pobídl k vypracování pojmu *énonciation*, a to v době vzniku stěžejního článku o tomto pojmu „Formální aparát vypovídání“.

Závěrečná hypotéza o Todorovově vlivu se soustředí na problém ztotožnění syntagmatických a paradigmatických vztahů se „sémiologickým vztahem“ mezi označujícím a označovaným. Tato ne zcela oprávněná analogie je identifikována u Benvenista od doby, kdy byl s Todorovem v kontaktu, a u Todorova je častá. Ve spojení se sklonem „strukturální analýzy vyprávění“ používat Benvenistovy myšlenky jako základ své teorie jazyka tak nastává paradoxní jev mytizace, v němž přehmat s paradigmatickými a syntagmatickými vztahy vstupuje do základů francouzského poststrukturalismu.

3.3.2. „Langage poétique“ ukazuje, že také soudobý diskurz, snažící se vykázat existenci teorie poetické řeči u Benvenista, je postaven na tomto přehmatu.

ZDROJE

Chronologický přehled relevantních publikací Émila Benvenista

- 1965 [1935] *Origines de la formation des noms en indo-européen*, Paris, A. Maisonneuve.
- 1937a „[Gr. FILOS au point de vue du sens]. Séance du 19 décembre 1936.“ (resumé přednášky proslovené v Pařížské lingvistické společnosti 19. prosince 1936). BSL XXXVIII, 1937, s. ii-iii.
- 1937b „Jazykové vyjádření kolikosti“, resumé z vystoupení v Pražském lingvistickém kroužku, konaného 8. 3. 1937. Slovo a slovesnost roč. 3, č. 4, s. 255, viz též Čermák – Poeta – Čermák, (2012): *Pražský lingvistický kroužek v dokumentech*. Praha, Academia, s. 228. Možný francouzský strojepis přednášky viz „Singulier et pluriel“. In: Fenoglio, I. – Coquet, J.-C. – Kristeva, J. – Malamoud, Ch. – Quignard, P (2016): *Autour d'Émile Benveniste: Sur l'écriture*. Seuil, Paris, s. 45–58.
- 1938a „Problèmes de morphologie indo-européenne“ (resumé přednášky proslovené 1. září 1936). Actes du 4e Congrès international de linguistes, tenu à Copenhague, du 27 août au 1er septembre 1936, publié par Kaj Barr, Viggo Bröndal, L. L. Hammerich et Louis Hjelmslev. Copenhague, E. Munksgaard, 1938, s. 62–63.
- 1938b „Problème du *þ indo-européen“ (resumé přednášky proslovené 27. srpna 1936). Actes du 4e Congrès international de linguistes, tenu à Copenhague, du 27 août au 1er septembre 1936, publié par Kaj Barr, Viggo Bröndal, L. L. Hammerich et Louis Hjelmslev. Copenhague, E. Munksgaard, 1938, s. 264–265.
- 1939a „[necare] Séance du 20 novembre 1937“ . BSL XXXIX, 1939, s. ii-iii .
- 1939b „Répartition des consonnes et phonologie du mot“. In: *Études phonologiques: dédiées à la mémoire de M. le Prince N. S. Trubetzkoy*. Jednota českých matematiků a fyziků, Praha, s. 27–35.
- 1939c ZNAK „Nature du signe linguistique“, *Acta Linguistica*, I, s. 23–29. Převzato jako 4. do PLG I, s. 49–55. Česky: „Povaha jazykového znaku“, přel. Tomáš Koblížek, SOL, s. 31–37.
- 1946 PERS „Structure des relations de personne dans le verbe“. BSL XLIII, fasc. 1, no. 126, p. 1–12. Článek, jemuž předcházela přednáška proslovená v SLP 16. března 1946, BSL, XLIII, s. xxiii. Převzato jako 18. do PLG I, s. 225–236. Česky: „Struktura vztahů slovesné osoby“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 38–49.
- 1948 *Noms d'agent et noms d'action en indo-européen*. Paris, A. Maisonneuve.
- 1949 SUB „Le système sublogique des prépositions en latin“. TLC - Recherches structurales V (svazek věnovaný L. Hjelmslevovi k 50. narozeninám, 1949, p. 177–184. Převzato jako 11. do PLG I, s. 132–139, česky: „Sublogický systém předložek v latině“, přel. Tomáš Koblížek, SOL, s. 50–58.
- 1949 „Euphémismes anciens et modernes“, *Die Sprache*, I, p. 116–122. Převzato jako 25. do PLG I, s. 308–314.

- 1950a „Actif et moyen dans le verbe“, *Journal de psychologie normale et pathologique*, leden – únor 1950, s. 121–129. Převzato jako 14. do PLG I, s. 168–175.
- 1950b „[Le problème des noms de parenté en indo-européen]. Séance du 4 mars 1950“, přednáška proslovená 4. 3. 1950, BSL, XLVI, fasc. 1, n. 132, s. xx–xxii.
- 1950c PN „La phrase nominale“, BSL, XLVI, fasc.1, no. 132, p. 19–36, přepracovaná verze přednášky proslovené 18. 11. 1950 (BSL 47, 1951). Převzato jako 13. Do PLG I, s. 151–167, česky: „Nominální věta“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 59–76.
- 1951a „[Projet de colloque international sur le problème de la „signification“]. Séance de 14 avril 1951“. BSL XLVII, 1951, s. xiii–xiv.
- 1951b RYT „La notion de ‚rythme‘ dans son expression linguistique“. *Journal de psychologie normale et pathologique*, 44, s. 401–410. Převzato jako 27. do PLG I, s. 327–335, česky „Pojem ‚rytmu‘ a jeho jazykové vyjádření“, přeložil Tomáš Koblížek, SOL, s. 77–86.
- 1951c „Recueil linguistique de Bratislava“ [recenze], BSL 47, fasc. 2, n. 135, s. 12.
- 1952 CALH „Communication animale et langage humain“. *Diogenes*, 1, s. 56–62. Převzato jako 5. do PLG I, s. 56 – 56.
- 1954 „La classification des langues“, Conférences de l’Institut de linguistique de l’Université de Paris 1952–1953, XI, s. 33–50. Převzato jako 9. do PLG I, s. 99–118.
- 1952 La construction passive du parfait transitif“, BSL, XLVIII, fasc. 1. Převzato jako 15. do PLG I, s. 176–186.
- 1954 TEND „Tendances récentes en linguistique générale“, *Journal de psychologie normale et pathologique*, leden–červen 1954. Převzato jako 1. do PLG I, s. 3–17, česky „Nejnovější proudy v obecné lingvistice“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 87–101.
- 1954 PSR „Problèmes sémantiques de la reconstruction“. *Word*, X, no 2–3 (srpen–prosinec). Převzato jako 24. do PLG I, s. 289–307.
- 1954 „Civilisation: Contribution à l’histoire du mot“, *Éventail de l’histoire vivante – Hommage à Lucien Febvre*, Paris, A. Colin. Převzato jako 28. do PLG I, s. 336–345.
- 1956 „Remarques sur la fonction du langage dans la découverte freudienne“, *La Psychanalyse*, 1, s. 3–16. Převzato jako 20. do PLG I, s. 251–257, česky „Poznámky o funkci řeči ve freudovském objevu“, přeložil Josef Fulka, SOL, s. 102–114.
- 1956 NP „La nature de pronoms“, in: *For Roman Jakobson*, La Haye, Mouton & Co., 1956, s. 34–37. Převzato jako 20. do PLG I, s. 251–257, česky „Povaha zájmen“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 115–121.
- 1957 „La phrase relative, problème de syntaxe générale“, BSL, LIII, fasc. 1, 39–54. Převzato jako 17. do PLG I, s. 208–222.
- 1958a CAT „Catégories de pensée et catégories de langue“. *Les Études philosophiques*, 4, říjen–prosinec 1958, s. 419–429. Převzato jako 6. do PLG I, s. 63–74, česky „Kategorie

- myšlení a kategorie jazyka“, přeložil Martin Pokorný, in: Petr Rezek (ed.), *Logos apofantikos*. Praha, Nakladatelství Petr Rezek, s. 29–43, převzato do SOL, s. 131–142.
- 1958b SUBJ „De la subjectivité dans le langage“, *Journal de psychologie normale et pathologique*, červenec–září 1958, s. 257–265. Převzato jako 21. do PLG I, s. 258–266, česky „O subjektivitě v řeči“, přeložili Klára Ležatková a Martin Punčochář, *Aluze* 9, č. 2, s. 78–82, převzato do SOL, s. 122–130.
- 1958c „Les verbes délocutifs“, *Studia Philologica et Litteraria in honorem L. Spitzer*, Bern, Francke, s. 57–63. Převzato jako 23. do PLG I, s. 277–285, česky „Delokutivní slovesa“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 143–152.
- 1958d „Allocution“, in: *Actes du 8e Congrès international des linguistes/Proceedings of the 8th International congress of linguists*, Oslo, August 5–9, 1957, Oslo, Presses universitaires, s. 860–861.
- 1959 TEMP „Les relations de temps dans le verbe français“, *BSL LIV*, fasc. 1, s. 69–82. Viz též „Séance du 7 mars 1959“, *BSL LV*, 1960. Převzato jako 19. do PLG I, s. 237–250, česky „Časové vztahy ve francouzském slovese“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 153–169.
- 1960 „Être et avoir dans leurs fonctions linguistiques“, *BSL LV*, převzato jako 16. do PLG I, s. 187–207, česky „Být a mít ve svých jazykových funkcích“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. - 76
- 1962 STR „Structure en linguistique“, in: *Sens et usages du terme „structure“ dans les sciences humaines et sociales*, La Haye, Mouton & Co. Převzato jako 8. do PLG I, s. 91–98, česky „Struktura v lingvistice“, přeložil Tomáš Koblížek, SOL, s. 192–199.
- 1962 „Pour l’analyse des fonctions casuelles: le génitif latin“, *Lingua*, 11, Amsterdam, s. 10–18. Převzato jako 12. do PLG I, s. 140–148.
- 1963 COUP „Coup d’œil sur le développement de la linguistique“, shrnutí ze setkání 23. 11. 6, Académie des Inscriptions et belles-lettres, Klincksieck, Paris. Převzato jako 2. do PLG I, s. 18–31, česky „Letmý pohled na vývoj lingvistiky“, přeložil Tomáš Koblížek, SOL, s. 200–212.
- 1963 SAUSS „Saussure après un demi-siècle“, přednáška proslovená 22. 2. 63 v Ženevě, *CFS* 20, CFS, 20, s. Převzato jako 3. do PLG I, s. 32–45, česky „Saussure po půl století“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 214–227.
- 1963 PAL „La philosophie analytique et le langage“. *Les Études philosophiques* 1 (leden–březen). Převzato jako 22. do PLG I, s. 267–276, česky „Analytická filosofie a řeč“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 229–238.
- 1964 NIV „Les niveaux de l’analyse linguistique“, přednáška proslovená 28. 8. 62 na Devátém mezinárodním kongresu lingvistů v Cambridge, Massachusetts. In: *Proceedings of the 9th Congress of linguists, Cambridge, Mass, August 27-31, 1962*, edited by Horace G. Lunt, London, The Hague, Paris, Mouton and Co. Převzato jako 3. do PLG I, s. 119–131, česky jako „Roviny jazykové analýzy“, přeložila Svatava Machová, in O. Leška – S. Machová (eds.): *Principy strukturní syntaxe, 2: Antologie*, Praha, SPN –

Univerzita Karlova v Praze, Fakulta Matematicko-fyzikální, s. 27–36. Též „Roviny lingvistické analýzy“, přeložil Tomáš Koblížek, SOL, s. 239–251.

1964 Ferdinand de Saussure à l'École des Hautes Études. In: *École pratique des hautes études. 4e section, Sciences historiques et philologiques* (annuaire 1964–1965), s. 20–34.

(zde končí studie případně zahrnuté do PLG I)

1965a EXP „Le langage et l'expérience humaine“ Diogene 51 1.7. - 30. 9. 1965. Převzato jako V. do PLG II, s. 67–78, česky „Řeč a lidská zkušenost“, přeložil Jan Šabršula, in *12 esejí o jazyce*, Praha, Mladá fronta, s. 9–20, též SOL, s. 251–263.

1965b „Structure des relations d'auxiliarité“, AL, IX, n. 1, s. 1–15. Převzato jako XIII do PLG II, s. 177–195.

1965c „L'antonyme et le pronom en français moderne“, BSL, LX, fasc. 1, 71–78. Převzato jako XIV. do PLG II, s. 197–214.

1966a „Formes nouvelles de la composition nominale“, BSL, LXI, fasc. 1, 82 – 95. Převzato jako XII. do PLG II, s. 163–176.

1966b „Convergences typologiques“, *l'Homme* VI, 6

1966c „Comment s'est formée une différenciation lexicale en français“, *Cahiers Ferdinand de Saussure*, 22, s. 15–28. Převzato jako XIX. do PLG II, s. 258–271.

1967a „Fondaments syntaxiques de la composition nominale“, BSL, LXII, fasc. 1, s. 15–31. Převzato jako XI. do PLG II, s. 145–162.

1967b FaS „La forme et le sens dans le langage“, přednáška proslovená 3. 9. 1966 XIII. kongresu Francouzskojazyčných filosofických společností v Ženevě. *Actes du XIIIe Congrès*, Neuchâtel, La Baconnière, Sociétés de Philosophie de langue française), 1967, s. 29 – 40. Převzato (včetně následné diskuse) jako XV. do PLG II, s. 215–240, česky „Forma a smysl v řeči“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 264–285.

1968a „Les transformations des catégories linguistiques“, uveřejněno pouze anglicky v *Direction for Historical Linguistics* (Symposium in Historical Linguistics, April 29 – 30 1966, The University of Texas, Linguistics department), Austin-London, University of Texas Press, 1968, s. 85–94. Převzato jako XIII do PLG II, s. 126–136.

1968b „Josef Vachek: A Prague School Reader in Linguistics, Bloomington, 1964“ [recenze]. BSL LIII (1968), fasc. 2, s. 21.

1968c SeL „Structuralisme et linguistique“, rozhovor vedl Pierre Daix, *Les lettres françaises*, no 1242, 30. 7. 1968. Převzato jako I. do PLG II, s. 11–28, česky „Strukturalismus a lingvistika“, přeložil Tomáš Koblížek, SOL, s. 286–303.

1968d HIS „Ce langage qui fait histoire“, *Le Nouvel Observateur spécial littéraire*, 20 novembre – 20 décembre, s. 28 – 34. Rozhovor vedený 24. 11. 1968. Převzato jako II. do PLG II, s. 29–40, česky „Řeč vytvářející historii“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 304–315.

- 1969a SÉM „Sémiologie de la langue“. *Semiotica*, La Haye, Mouton & Co, I, s. 1 – 12, a 2, s. 127 – 135, přepracovaná verze přednášky prosloušené ve Varšavě mezi 25. 8. 1. 9. 1968. Převzato jako III. do PLG II, s. 43–66, česky: „Sémiologie jazyka“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 316–338.
- 1969b „Mécanismes de transposition“, *Cahiers Ferdinand de Saussure*, 25 – *Mélanges Henri Frei*, s. 47–59. Převzato jako VIII. do PLG II, s. 113–125.
- 1969c „Diffusion d’un terme de culture: latin oratorium“, *Studia classica et orientalia Antonio Pagliaro oblata*, 1, Instituto di Glottologia della Università di Roma, s. 213–218. Převzato jako XVI. do PLG II, s. 241–246.
- 1969d „Genèse du terme ‚scientifique‘, *L’Age de la Science*, Aix, 2, 1, s. 3–7. Převzato jako XVII. do PLG II, s. 247–253.
- 1969e BE „La blasphémie et l’euphémie“ Blasfémie a eufémie Archivio di Filosofia („Analýza jazyka telogie. Jméno Boží“, sborník z kolokvia organizovaného Mezinárodním centrem pro humanistická studia a Římským institutem pro filosofická studia, Řím, 5.–11. ledna 1966), diretto da Enrico Castelli, Rome, 1969, s. 71–73. (Připravováno na 5.1.1969, nepředneseno.)
- 1969f *Le vocabulaire des institutions indo-européennes 1 – Économie, parenté, société*, Paris, Éditions de Minuit. (21. 9. 1969)
- 1969g *Le vocabulaire des institutions indo-européennes. 2, Pouvoir, droit, religion*. Paris: Éditions de Minuit. (23. 10. 1969)
- 1970a APP „L’appareil formel de l’énonciation“. *Langages*, Paris, Didier-Larousse, 17, s. 12–18, Převzato jako V. do PLG II, s. 79–88, česky: „Formální aparát vypovídání“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 354–363.
- 1970b SJSS „Structure de la langue et structure de la société“, přednáška prosloušená 14. 10. 1968. In: *Linguaggi nella società e nella tecnica* (= *Convegno internazionale Olivetti*, Milano, 14–17 ottobre 1968), Milani, Edizioni de Comunità, 1970, s. 459–460. Převzato jako 34. do PLG II, s. 91–102, česky „Struktura jazyka a struktura společnosti“, přeložila Eva Krásová, SOL, s. 343–353.
- 1970c „Deux modèles linguistiques de la cité“, *Echanges et communications – Mélanges offerts à Claude Lévi-Strauss, à l’occasion de son 60e anniversaire*. Převzato jako XX. do PLG II, s. 272–280.
- 1972 „Pour une sémantique de la proposition allemande vor“, *Athaeneum*, 50, fasc. 3–4, s. 272–275. Převzato jako X. do PLG II, s. 137–141.

Ineditní zdroje

Na ineditní zdroje odkazují jménem autora následovaným názvem archivu, v němž je dokument uložen, a číslem, které má dokument v tomto našem soupisu, příp. další specifikací (číslem listu či datem dopisu)

Dokumenty uložené v Bibliothèque nationale de France (BNF), Manuscrits orientaux, Archives Émile Benveniste, souhrnná signatura PAP. OR (Papiers d'orientalistes)

1. „Linguistic meetings, January 9 1951“, boîte 29, dossier 2.
2. „Correspondence“, boîte 33 (svázáno do tvrdé vazby, bez dossierů, listy nečíslovány).
3. „Conférence européenne de sémantique, Nice, 1951“, boîte 29, dossier 2 (listy 32–185).
4. Benveniste, Émile, (nedatováno): „Cours en Collège de France – Problèmes de linguistique générale“ (rukopis), boîte 43, dossier 105, f. 4 (53).
5. Benveniste, Émile (nedatováno): Rukopis „La forme et le sens dans le langage“, boîte 46, dossier 135.
6. Benveniste, Émile (nedatováno): „Collège de France. Sens et référence“, boîte 43, dossier 101.
7. Benveniste, Émile (nedatováno): „Sémiologie de la langue“ a korespondence ohledně vydání (J. Kristeva, J. Rey-Debove, T. A. Sabeok)“, boîte 49, dossier 163.
8. (31. 8. 1968) Zakládací listina „Association internationale de sémiotique“, boîte 33, dále neděleno.
9. „Correspondence de T. Todorov“, boîte 53, dossier 223.
10. „Lettre de T. Todorov“, boîte 63, dossier 226.
11. „Derrida“, boîte 40, envelope 80 (cours 68/69), f. 165–166.

Dokumenty uložené v Institut Mémoires de l'édition contemporaine (IMEC), Abbaye d'Ardenne, Caen

1. Redard, Georges (1949/50): Problèmes de syntaxe générale (102 p) dossier: E. Benveniste: problèmes de syntaxe générale BNV 1.1
2. Redard, Georges (1954/55): Le système de cas (27 p); La flexion (10 p) dossier: Cours: Syntaxe generale et comparative BNV 1.2
3. Redard, Georges (1955/56): Les pronoms (38 p) dossier: Les pronoms BNV 1.3

Dokumenty uložené v Masarykově ústavu Akademie věd České republiky (MÚ AV ČR):

Fond Pražský lingvistický kroužek, inventární číslo 18, obsah: E. Benveniste, karton 2.

1. 1930. „Émile Benveniste – Le directeur du Cercle linguistique de Prague“, 5. 1. 1930.
2. 1938. „É. Benveniste – B. Trnka“, 5. 2. 1938.

Dopisy v archivu Vincence Lesného:

3. (nedatováno, 1937?): „Émile Benveniste – V. Lesný“, 10. 3. (bez udání roku)
4. 1950: „Émile Benveniste – V. Lesný“, 25. 5. 1950.

Dokumenty uložené v Massachusetts Institute of Technology (MIT), Institute Archives and Special Collections:

1. Benveniste, Émile (1948): „La geste du Prince Igor: Correspondence“, dopis R. Jakobsonovi, 12. 4. 1948, box 11, folders 28–31.
2. Benveniste, Émile (1952): „Un lettre à MM. Jakobson, Fant et Halle sur Preliminaries of Speech Analysis“, 13. 6. 1952, box 12.

CITOVANÁ LITERATURA

- Aristotelés (1959): *Organon. 2. díl – O vyjadřování*, přel. Antonín Kříž, Praha, Československá akademie věd.
- Aristotelés (1996): *Poetika*, přel. Milan Mráz, Praha, Svoboda.
- Aubenque, Pierre (1965): „Aristote et le langage, note annexe sur les catégories d'Aristote. A propos d'un article de M. Benveniste“, in: *Annales de la faculté des lettres d'Aix*, t. XLII, s. 103–105.
- Auer, Peter (2014 [1999]): „Výpověď (‘énonciation’): Émile Benveniste“, in: *Jazyková interakce*, přel. kolektiv pod vedením J. Nekvapila, Praha, Nakladatelství Lidové noviny, s. 55–62.
- Balibar, Étienne (2011 [2005]): „De la certitude sensible à la loi du genre – Hegel, Benveniste, Derrida“, in: *Citoyen sujet et autres essais d'antropologie philosophique*, Paris, P. U. F, s. 183–205.
- Barthes, Roland (ed.) (1981 [1966]): *Communications, 8 – L'analyse structurale du récit*, Paris, Seuil.
- Barthes, Roland (2004 [1956]): „Mýtus dnes“, in: Barthes, Roland: *Mytologie*, přeložil Josef Fulka, Praha, Dokořán, s. 107–157.
- Barthes, Roland (2002a [1966]): „Úvod do strukturální analýzy vyprávění“, přeložil Miroslav Petříček, in: *Znak, struktura, vyprávění*, uspořádal Petr Kyloušek, Brno, Host, s. 9–43.
- Barthes, Roland (2002b [1974]): „Pourquoi j'aime Benveniste“, in: Barthes, Roland (2002): *Œuvres complètes*, Éric Mary (ed.), Paris, Seuil, s. 513–515. Původně vyšlo v *La Quinzaine littéraire*, 16. 4. 1974 u příležitosti vydání *Problèmes de linguistique générale II*.
- Benveniste Émile (1964): „Ferdinand de Saussure à l'École des Hautes Études“, in: *École pratique des hautes études. 4e section, Sciences historiques et philologiques* (annuaire 1964–1965), s. 20–34.
- Benveniste, Emile (1965 [1935]): *Origines de la formation des noms en indo-européen*, Paris, A. Maisonneuve.
- Benveniste, Émile, Noam Chomsky, Roman Jakobson, et al. (1970) *Dvanáct esejí o jazyce*, přeložil J. Šabršula a M. Pravda, Praha, Mladá fronta, Ypsilon.
- Benveniste, Émile (2006 [1966]): *Problèmes de linguistique générale I*, Paris, Gallimard.
- Benveniste, Émile (2008 [1974]): *Problèmes de linguistique générale II*, Paris, Gallimard.
- Benveniste, Émile (2011): *Baudelaire*, édition, présentation et transcription par Chloé Laplantine, Limoges, Éditions Lambert-Lucas.
- Benveniste, Émile (2012): *Dernières leçons – Collège de France 1968 et 1969*, ed. J.-Cl. Coquet et I. Fenoglio, Paris, Gallimard, Seuil.
- Benveniste, Émile (2016): *La traduction, la langue et l'intelligence; Singulier et pluriel*, in: Fenoglio, I. – Coquet, J.-C. – Kristeva, J. – Malamoud, Ch. – Quignard, P (2016): *Autour d'Émile Benveniste: Sur l'écriture*. Paris: Seuil, s. 45–58.
- Benveniste, Émile (2016): *Studie z obecné lingvistiky [SOL]*, přeložili Josef Fulka, Klára Ležatková, Tomáš Koblížek, Eva Krásová, Martin Pokorný, Martin Punčochář a Jan Šabršula, Praha – Podlesí, nakladatelství Dauphin.
- Bergounioux, Gabriel (1997): „Histoire de la Société de Linguistique de Paris (S. L. P.)“, BSL 92/1, online [2. 5. 2016], dostupné z: <http://www.slp-paris.com/spip.php?rubrique2>.
- Bloomfield, Leonard (1984 [1933]): *Language*. Chicago – London, University of Chicago Press.
- Bouquet, S. (1997): „Benveniste et la représentation du sens: de l'arbitraire du signe à l'objet extralinguistique“, *LINX, Emile Benveniste vingt ans après* (numéro spécial), s. 107–123.
- Bremond, Claude (1964): „Le message narratif“, *Communications 4 – Recherches sémiologiques*, s. 4–32.

- Brøndal, Viggo (1939): „Linguistique structurale“, *Acta linguistica*, vol. 1, Copenhague, Einar Munksgaard, s. 2–10.
- Burks, Arthur W. (1949): „Icon, Index, and Symbol“. *Philosophy and Phenomenological Research*, vol. 9, no. 4, s. 673–689.
- Buyskens, Eric (1940/1941): „La nature du signe linguistique“, *Acta linguistica*, vol. 2, fasc. 2, s. 83–86.
- Capt, Vincent (2013): „Benveniste, à la recherche de la langue de Baudelaire“, *Acta fabula*, vol. 14, no 7 – *Ce qui a fait signe & ce qui fait sens*, octobre 2013. Online [8. 4. 2017], dostupné z: <http://www.fabula.org/acta/document8155.php>, page consultée le 08 avril 2017.
- Cassirer, Ernst, A. (1945): *Structuralism in Modern Linguistics, Word*, vol. 1, is. 2, s. 99–120, online [2. 8. 2016], dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1080/00437956.1945.11659249>
- Comte, Auguste (1889): „Základy metody pozitivní“, in: Comte, Auguste: *Sociologie*, přel. B. Brejcha, Praha, s. 3–60.
- Comte, Auguste (1908): *Cours de philosophie positive*, Paris.
- Condillac, Étienne Bonnot de (1991): *Traité des systèmes*, texte revu par Francine Markovits et Michel Authier, Paris, Fayard.
- Congrès international de linguistes (1928): *Actes du premier Congrès international de linguistes à La Haye, du 10–15 avril 1928*, Leiden, A.W. Sizthoff.
- Congrès international de linguistes (1938): *Actes du quatrième congrès international de linguistes, tenu à Copenhague le 27 août –1er septembre 1936*, Copenhague, Einar Munksgaard.
- Congrès international de linguistes (1964): *Proceedings of the 9th Congress of linguistes, Cambridge, Mass, August 27-31, 1962*, edited by Horace G. Lunt, London, The Hague, Paris, Mouton and Co.
- Coquet, Jean-Claude (1992) : „Note sur Benveniste et la phénoménologie“. *LINX, Lectures d'Emile Benveniste* (numéro spécial), prép. par A. Montaut et Cl. Normand, vol. 26, no 1, s. 46–48.
- Coquet, Jean-Claude (2007): *Phusis et logos: Une phénoménologie du langage*, Paris, PU de Vincennes.
- Culioli, Antoine, (1984) „Théorie du langage et théorie des langues“, in: *Émile Benveniste aujourd'hui, Actes du Colloque international du C.N.R.S., Tours, 28 au 30 septembre 1983*, Société pour l'Information grammaticale, Paris, t. I, s. 77–85.
- Čermák, František (2004): „Hledač podstaty jazyka Vladimír Skalička“, in: Skalička, Vladimír: *Souborné dílo – Díl I. (1931–1950)*, Praha, Karolinum, s. 9–25.
- Čermák, Petr – Poeta, Claudio – Čermák, Jan (2012): *Pražský lingvistický kroužek v dokumentech*, Praha, Academia.
- Damourette, J. – Pichon, E. (1927): *Des mots à la pensée - Essai de grammaire de la langue française I*, Paris, J. L. L. d'Artrey, 1927.
- Delain, Pierre: (2017, online): „Liste bibliographique des textes de Jacques Derrida par ordre d'énonciation ou de première publication (1953–1989)“, online [4. 4. 2017], dostupné z: <http://www.idixa.net/Pixa/pagixa-0802190834.html>.
- Delas, Daniel (2005): „Saussure, Benveniste et la littérature“, *Langages*, vol. 3, no 159, s. 56–73.
- Deledalle, Gérard (1954): *Histoire de la philosophie américaine, de la Guerre de Sécession à la Seconde Guerre mondiale*, Paris, Presses universitaires de France.
- Derrida, Jacques (2003 [1961]): *Tradice vědy a skrývání smyslu – Komentář k Husserlovu Původu geometrie*, Praha, OIKOYMENH.
- Derrida, Jacques (1967 [1965/1966]) „L'écriture avant la lettre“, in: *De la grammatologie*, Paris, Minuit, s. 9–142. Původně vyšlo v *Critique*, no. 221, décembre 1965, s. 1017–1042 a no. 222, janvier 1966.

- Derrida, Jacques (2006 [1967]): *De la grammatologie*, Paris, Minuit, coll. „Critique“.
- Derrida, Jacques (1993 [1971]): „Bílá mytologie“, in: *Texty k dekonstrukci – práce z let 1967–72*, sestavil M. Petříček, Bratislava, Archa, s. 196–276.
- Derrida, Jacques (1972 [1971]): „Le supplément de copule – La philosophie devant la linguistique“, in: *Marges de la philosophie*, Paris, Minuit, s. 209–246. Poprvé vyšlo *Langages*, 24, décembre 1971.
- Derrida, Jacques (1993[1972]): „La pharmacie de Platon“, in: Derrida, Jacques: *La dissémination*, Paris, Seuil, s.77–213.
- Dessons, Gérard (2006): *Émile Benveniste, l'invention du discours*, Paris, Éditions In Press.
- Dessons, Gérard (2009): „La place du poème dans la théorie du discours“, in: Martin, Serge (ed.) (2009): *Émile Benveniste pour vivre langage*, Caen, L'Atelier du Grand Tetras, s. 71–81.
- Diessel, Holger (2012): „Bühler's two-field theory of pointing and naming and the deictic origins of grammatical morphemes“, in: *Grammaticalization and Language Change: New reflections*, edited by Kristin Davidse, Tine Breban, Lieselotte Brems and Tanja Mortelmans, s. 37–50. Též online [6. 7. 2016], dostupné z: <http://www.personal.uni-jena.de/~x4diho/Buehler.pdf>
- Dosse, François (1997): „Benveniste: The French Exception“, in: Dosse, François: *History of structuralism 2, The Sign Sets, 1967 – Present*, Minneapolis, University of Minneapolis Press, s. 42–53.
- Ducrot, Oswald – Todorov, Tzvetan (1972): *Dictionnaire encyclopédique des sciences du langage*, Paris, Seuil.
- Durkheim, É. (1926): *Pravidla sociologické metody*, přeložil F. Kratina, Praha, Orbis.
- Durkheim, É. (2002): *Les règles de la methode sociologique*, online [27. 2. 2016], dostupné z: http://www.uqac.quebec.ca/zone30/Classiques_des_sciences_sociales/index.html.
- Ehlers, Klaas-Heinrich (1993): „Vývoj pojmu a metaforiky systému u J. N. Tyňanova“, *Slovo a slovesnost*, roč. 54, č. 1, s. 41–50.
- Erllich, Victor (1955): *Russian Formalism*, Hague, Mouton.
- Fenoglio, Irène (2009): „Les notes de travail d'Émile Benveniste: où la pensée théorique naît via son énonciation“, *Langage et société*, Maison des sciences de l'homme, 1, no 127, s. 23–49.
- Fenoglio, Irène (2011): „Déplier l'écriture pensante pour relire l'article publié. Les manuscrits de ‚L'appareil formel de l'énonciation‘“, in: E. Brunet et R. Mahrer (eds.): *Relire Benveniste. Réceptions actuelles des Problèmes de linguistique générale*, Louvain la Neuve, Academia, s. 261–302.
- Fenoglio, Irène (2012): „Benveniste auteur d'une recherche inachevée sur ‚le discours poétique‘ et non d'un ‚Baudelaire‘“, *Semen*, 33, s. 121–162. Online [8. 4. 2017], dostupné z: <http://semen.revues.org/9519>.
- Fenoglio, Irène (2013): „1966: Benveniste publie les *Problèmes de Linguistique Générale*“, *Acta fabula*, vol. 14, no 8, « 1966, annus mirabilis », novembre-décembre 2013, online [7. 5. 2014], dostupné z: <http://www.fabula.org/acta/document8286.php>.
- Fenoglio, Irène (2014): „Linguistique générale et héritage saussurien dans les notes préparatoires du cours de Benveniste, Collège de France 1963–64“, *Cahiers Ferdinand de Saussure*, 67, s. 69–89.
- Fenoglio, Irène (2016): „Le pré-nom et ses marges: d'Ezra à Émile“, in: Fenoglio, I. – Coquet, J.-C. – Kristeva, J. – Malamoud, Ch. – Quignard, P (2016): *Autour d'Émile Benveniste: Sur l'écriture*. Paris, Seuil, s. 329–376.
- Fenoglio, Irène – Chepiga, Valentina – Eguchi, Yoshimitsu – Lefebvre, Julie (2012): „Trois types discursifs pour une seule problématique théorique – Le couple conceptuel ‚sémiotique/sémantique‘ dans les manuscrits d'Émile Benveniste“. *Congrès Mondial de Linguistique Française – CMLF 2012*, s. 1057–1071, online [1. 10. 2016],

dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1051/shsconf/20120100133>.

- Fenoglio, I. – Coquet, J.-C. – Kristeva, J. – Malamoud, Ch. – Quignard, P (2016): *Autour d'Émile Benveniste: Sur l'écriture*, Paris, Seuil.
- Frei, Henri (1950): „Saussure contre Saussure“, *Cahiers Ferdinand de Saussure*, 9, s. 7–28.
- Girel, Mathias (2014): „Peirce's Reception in France: just a Beginning“, *European journal of pragmatism and american philosophy*, IV, 1, s. 15–23.
- Godel, Rudolf (1957): *Sources manuscrites du Cours de linguistique générale de Ferdinand de Saussure*, Genève – Paris, E. Droz – Minard.
- Havránek, Bohuslav (1937): „Emil Benveniste do Prahy“, *Lidové noviny*, 7. 3. 1937, s. 5.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1960): *Fenomenologie ducha*, přeložil Jan Patočka, Praha, Československá akademie věd.
- Hewson, J. (1990): „Un système où tout se tient: Origin and evolution of the idea“, *History and historiography of linguistics, 4th International Conference on the History of the Language Sciences (IChOLS IV), Trier, 24 – 27 August 1987*. H.-J. Niederehe – K. Koerner (eds.), Amsterdam – Philadelphia, John Benjamins, t. II, s. 787–794.
- Hjelmslev Louis, (1943): *Omkring Sprogteoriens Grundlæggelse*, København, Akademisk Forlag.
- Hjelmslev, Louis (1972): *O základech teorie jazyka*, přeložil F. Čermák, Praha, Academia.
- Charpentier, Jarl (1930): „The Persian Religion according to the chief Greek texts. By Emile Benveniste“ (recenze), *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, vol. 6, is. 1, s. 231–235.
- Chepiga, Valentina (nedatováno): „Quelques procédés de travail dans le brouillon de l'article ‚La forme et le sens dans le langage‘ d'Émile Benveniste, ITEM/INALCO (online 27. 2. 2017), dostupné z : https://www.google.cz/url?sa=t&ret=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjMtZmZvbDSAhXpQZoKHcwFBhwQFggBMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.item.ens.fr%2Ffichiers%2Ftheorie_linguistique%2FChepiga_EMILEBENVENISTE.do.c&usg=AFQjCNEMITZW3LjF8f1JobIeAPOW-LFd_A.
- Chomsky, Noam (1964): „The Logical Basis of Linguistic Theory“, in: *Proceedings of the 9th Congress of linguists, Cambridge, Mass, August 27–31, 1962*, edited by Horace G. Lunt, London, The Hague, Paris, Mouton and Co, s. 914–977.
- Chomsky, Noam (1966 [1957]): „Syntaktické struktury“, přeložil Zdeněk Hlavsa, in: Chomsky, Noam – Sgall, Petr: *Syntaktické struktury: logický základ teorie jazyka ; O pojmu ‚gramatické pravidlo‘*, Praha, Academia, s. 13–117.
- Jakobson, Roman (1995 [1937]): „Dopis Jiřímu Voskocovi a Janu Werichovi o neotice a sémantice švandy, in: Roman Jakobson (1995): *Poetická funkce*, Jinočany, H&H, s. 567–572.
- Jakobson, Roman (1950): „Les catégories verbales (séance de 29 juin 1950)“, *Cahiers Ferdinand de Saussure*, 9, s. 6.
- Jakobson, Roman (1963 [1952]): „Le langage commun des linguistes et des anthropologues“, in: Jakobson, Roman (1963): *Essais de linguistique générale I – Rapports internes et externes du langage*, trad. par. N. Ruwet, Paris, Minuit, s. 25–42.
- Jakobson, Roman (1981 [1957]): „Shifters, verbal categories, and the Russian verb“, in: Jakobson, Roman (1981): *Selected writings 3 – Poetry of grammar and grammar of poetry*, ed. Stephen Rudy, Berlin – New York – Amsterdam, Mouton, s. 130–147.
- Jakobson, Roman (1964): „Results of the Congress“, in: *Proceedings of the 9th Congress of linguists, Cambridge, Mass, August 27–31, 1962*, edited by Horace G. Lunt, London, The Hague, Paris, Mouton and Co, převzato jako „Results of the Ninth International Congress of linguists“, in: *Selected Writings 2*, s. 593–602.

- Jakobson, Roman (1966): „Retrospect“, in: Jakobson, Roman: *Selected writings 4 – Slavic Epic studies*, s. 635–704.
- Jangfeldt, Bengt (1997): „Roman Jakobson in Sweden 1940–41“, *Cahiers de l'ILSL*, 9, s. 141–149.
- Jespersen, Otto (1922): *Language, its Nature, Development and Origin*, London, George Allen & Unwin.
- Kerbrat-Orecchioni, Catherine (2009 [1999]): *L'Énonciation – De la subjectivité dans le langage*, Paris, Armand Colin.
- Koblížek, Tomáš (2012): *Nová poetika: kapitola z francouzského myšlení o literatuře*, Praha, Togga, Polemos.
- Køerner, E. F. K. (1988) „Meillet, Saussure, et la linguistique générale“, *Histoire Épistémologie Langage*, 10, 2, s. 57–73.
- Køerner, E. F. K. (1993): „Persistent Issues in Linguistic Historiography“, in: K. R. Jankowsky (ed.): *History of linguistics, papers from the sixth international conference on the history of language sciences*, Washington D. C., 9–14 August 1993, Amsterdam – Philadelphia, J. Benjamins.
- Køerner, E. F. K. (1996/1997): „Notes on the history of the concept of language as a system ‚où tout se tient‘“, *Linguistica atlantica*, 18/19, s. 1–20, též online [7. 3. 2016], dostupné z: <https://journals.lib.unb.ca/index.php/la/article/viewFile/22501/26157>.
- Køerner, E. F. K. (1999): „The authors of the idea of language as ‚système où tout se tient‘“, in: E. F. K. Køerner: *Linguistic historiography – Projects & prospects*, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, s. 183–200.
- Kojève, Alexandre (2011 [1939]): „En guise d'introduction“, in: Alexandre Kojève: *Introduction à la lecture de Hegel*, ed. R. Queneau, Paris, Gallimard. Původně vyšlo v *Mesures*, 14. ledna 1939.
- Kristeva, Julia (1969 [1967]): „Bakhtine, le mot, le dialogue et le roman“, *Critique*, avril 1967, s. 438–465. Převzato jako „Le mot, le dialogue et le roman“ in: Kristeva, Julia (1969): *Σημειωτική*, Seuil, Paris, s. 82–112.
- Kristeva, Julia (1969): *Σημειωτική*, Paris, Seuil.
- Kristeva, Julia (2012): „Émile Benveniste, un linguiste qui ne dit ni ne cache, mais signifie“, in: Benveniste, Émile: *Dernières leçons – Collège de France 1968 et 1969*, ed. J.-Cl Coquet et I. Fenoglio. Paris, Gallimard, Seuil, s. 13–40.
- Krásová, Eva (2014): „Words that refer to their utterance: Jakobson and Benveniste on shifters“, in: Tomáš Kubíček - Andrew Lass (eds.) (2014): *Roman O. Jakobson: a work in progress*, ed., Olomouc, Univerzita Palackého, s. 103–120.
- Krásová, Eva (2015a): „On one early reception of Ch. S. Peirce“ [přednáška], *Peirce Prague Conference. 100 Years of Modern Semiotics: Limits and Perspectives on Peirce's Theory of Signs*, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 1.–2. 11. 2014.
- Krásová, Eva (2015b): „Teoretik smyslu Émile Benveniste“. In: Benveniste, Émile (2016): *Studie z obecné lingvistiky* [SOL], Praha – Podlesí, nakladatelství Dauphin, s. 2–28.
- Krásová, Eva (2016a): „První debata o arbitrárnosti jazykového znaku“, *Slovo a slovesnost*, roč. 77, č. 1, s. 23–46.
- Laplantine, Chloé (2011a): *Émile Benveniste, l'inconscient et le poème*, Limoges, Éditions Lambert-Lucas.
- Laplantine, Chloé (2011b): „Présentation“, in: Benveniste, Émile: *Baudelaire*, édition, présentation et transcription par Chloé Laplantine, Limoges, Éditions Lambert-Lucas, s. 7–21.
- Laplantine, Chloé – Bédouret-Larraburu, Sandrine (eds.) (2015): *Émile Benveniste, vers une poétique générale, Linguistique et littérature*, 2 Presses de l'Université de Pau et des Pays de

l'Adour.

- Lejeune, Michel – Bader, Françoise – Lazard, Gilbert (1978): „Émile Benveniste (1902–1976)“, in: École pratique des hautes études. 4e section, Sciences historiques et philologiques: *Annuaire 1977–1978*, s. 50–77.
- Lévi-Strauss, Claude (1996 [fr. 1962]): *Myšlení přírodních národů*, přeložil Jiří Pechar, Liberec, Dauphin.
- Librarie orientaliste Paul Geuthner (vyd.) (1928): *Etrennes de linguistique offertes par quelques amis à Émile Benveniste*, av. prop. de A. Meillet, Paris, Librarie orientaliste Paul Geuthner, Mâcon, impr. Protat frères.
- Maniglier, Patrice (2007): „Institution symbolique et vie sémiologique: la réalité sociale des signes chez Durkheim et Saussure“, *Revue de métaphysique et de morale*, 2007/2 n° 54, s. 179–204, on line [27. 2. 2016], dostupné z: <http://www.cairn.info/revue-de-metaphysique-et-de-morale-2007-2-page-179.htm>
- Matonti, Frédérique (2009): „L'anneau de Mœbius. La réception en France des formalistes russes“, *Actes de la recherche en sciences sociales*, 1, 2009, no 176-177, s. 52–67, též online [21.3.2017], dostupné z: www.cairn.info/revue-actes-de-la-recherche-en-sciences-sociales-2009-1-page-52.htm.
- de Mauro, Tullio: (2012 [1967]): „Notes biographiques et critiques sur F. de Saussure“, in: Ferdinand de Saussure: *Cours de linguistique générale*, publié par Charles Bally et Albert Séchehaye avec la collaboration de Albert Riedlinger, édition critique préparée par Tullio de Mauro, notes et commentaires de Tullio de Mauro traduits par Louis-Jean Calvet, Paris, Payot, s. 319–495.
- Médina, José (1978): „Les difficultés théoriques de la constitution d'une linguistique générale comme science autonome“, *Langages*, 12, 49, s. 5–23.
- Meillet, Antoine (1965 [1906]): „L'état actuel des études de linguistique générale“, in: Meillet, A. (1965 [1921]) : *Linguistique historique et linguistique générale*, Paris, Librarie Honoré Champion, s. 1–18.
- Meillet, Antoine [A. M.] (1916): „Ferdinand de Saussure: *Cours de linguistique générale*“ (recenze), BSL, XX, fasc. 2, s. 32–36.
- Meillet, Antoine (1936): *Linguistique historique et linguistique générale II*, Paris, C. Klincksieck.
- Milner, Jean-Claude (2002): *Le périple structural (Figures et paradigme)*, Paris, Seuil.
- Moïnfâr, Mohammad Djafâr (1975): „Bibliographie des travaux d'Émile Benveniste“, in: *Mélanges linguistiques offertes à Émile Benveniste*, éd. Moïnfâr, M. Dj. Louvain, Société de Linguistique de Paris, Éditions Peeters.
- Moïnfâr, Mohammed Djafâr (1992): „L'œuvre d'Emile Benveniste“, in: *Linx*, n°26 – Lectures d'Emile Benveniste, s. 15–26. Online [5. 4. 2017], dostupné z: http://www.persee.fr/doc/linx_0246-8743_1992_num_26_1_1234.
- Morris, Charles W. (1997 [1938]): *Základy teorie znaku*, in: *Sémiotika*, uspořádal B. Palek, Praha, Karolinum, s. 199–252.
- Normand, Claudine (1996): „Emile Benveniste: quelle sémantique?“, *Linx*, 8, online [4. 4. 2017], dostupné z: <https://linx.revues.org/1183>.
- Normand, Claudine (2001): „Sémiologie, Sémiotique, Sémantique: remarques sur l'emploi de ces termes par Émile Benveniste“, *Linx*, 44, s. 29–38, online [4. 4. 2017], dostupné z: <https://linx.revues.org/1019>.
- Ono, Aya (2007): *La notion d'énonciation chez Émile Benveniste*, Limoges, Lambert Lucas.
- D'Ottavi, Guiseppo (2014): „Designer et signifier le ‚savoir‘: pour une nouvelle entrée du Vocabulaire des institutions indo-européennes d'Emile Benveniste“, *Fragmentum*, Santa Maria, Editora Programa de Pós-Graduação em Letras, n. 41, Abr./Jun. 2014, online [24. 2. 2017], dostupné

z: <https://periodicos.ufsm.br/fragmentum/article/view/20811/12448>.

- Peeters, Benoît (2010): *Derrida*, Paris, Flammarion.
- Peirce, Charles Sanders (1894): „What is a sign?“, částečně in: CP 2.281, 285, 297–302; EP 2:4–10, online [26.3.2017], dostupné z: <http://www.iupui.edu/~peirce/ep/ep2/ep2book/ch02/ep2ch2.htm>.
- Peirce, Charles S. (1966): *Selected Writings (Values in a Universe of Chance)*, ed. Philip P. Wiener, New York, Dover Publications. Poprvé uveřejněno jako Philip P. Wiener (ed.) (1958): *Values in a Universe of Chance: Selected Writings of Charles S. Peirce*, Stanford, Stanford University Press – Doubleday and Company.
- Petříček, Miroslav jr. (1993): „Předmluva, která nechce být návodem ke čtení“, in: Derrida, Jacques (1993): *Texty k dekonstrukci – práce z let 1967–72*, sestavil M. Petříček, Bratislava, Archa, s. 7–30.
- La Philosophie analytique* (1962). Cahiers de Royamont, Philosophie, IV, Paris, Éditions de Minuit.
- Platón (2003): „Filébos“, přel. František Novotný, in: *Platónovy spisy – svazek II*, Praha, OIKOYMENH, s. 79–157, 11b–67b.
- Portine, Henri (1997): „Benveniste et la question de la fondation d'une syntaxe“, *Linx*, 9, s. 81–94, online [4. 4. 2017], dostupné z: <https://linx.revues.org/1002>.
- Pos, H. J.: (1939): „Perspectives de structuralisme“, *TCLC*, 5, VIII, s. 75–76.
- Pražský lingvistický kroužek (1970 [1929]): „Teze předložené prvému sjezdu slovanských filologů v Praze 1929“, in: Vachek, Josef (ed.) (1970): *U základů pražské jazykové školy*, Praha, Academia, s. 35–65, původně česky jako „These k diskusi“, rozdáváno jako sjezdový materiál na Prvním mezinárodním sjezdu slavistů, Praha, 1929. Francouzsky jako „Thèses“, *Travaux du Cercle linguistique de Prague 1. Mélanges linguistiques dédiés au premier Congrès des philologues slaves*, Jednota českých matematiků a fyziků, Praha, s. 7–29.
- Puech, Christian (2005): „L'émergence de la notion de ‚discours‘ en France et les destins du saussurisme“, *Langages*, 3, 159, s. 93–110, online [21. 8. 2014], dostupné z: <http://www.cairn.info/revue-langages-2005-3-page-93.htm>.
- Puech, Christian – Radzynski, Anne (1988): „Fait social et fait linguistique: A. Meillet et F. de Saussure“, *Histoire Épistémologie Langage* 10, sv. 2 (*Antoine Meillet et la linguistique de son temps*), s. 75–84.
- Redard, Georges (2012): „Émile Benveniste (1902–1976)“, in: Benveniste, Émile: *Dernières leçons – Collège de France 1968 et 1969*, ed. J.-Cl Coquet et I. Fenoglio. Paris, Gallimard, Seuil, s. 151–174.
- Ricœur, Paul (1997 [1975]): *La métaphore vive*, Paris, Seuil.
- Riffaterre, Michel (1964): „The stylistic function“, in: *Proceedings of the 9th Congress of linguists, Cambridge, Mass, August 27-31, 1962*, edited by Horace G. Lunt, London, The Hague, Paris, Mouton and Co, s. 316–323.
- de Saussure, Ferdinand (1964): „Lettres de Ferdinand de Saussure à Antoine Meillet“, ed. Émile Benveniste, *Cahiers Ferdinand de Saussure* 21, s. 94–131.
- de Saussure (1968): *Cours de linguistique générale, tome 1*, édition critique préparée Rudolf Engler, Wiesbaden, Otto Harrassowitz.
- de Saussure (1974): *Cours de linguistique générale, tome 2, fascicule 4*, édition critique préparée Rudolf Engler, Wiesbaden, Otto Harrassowitz.
- de Saussure, Ferdinand (2005 [2. vydání 1922]): *Cours de linguistique générale*, publié par Charles Bally et Albert Séchehaye avec la collaboration de Albert Riedlinger, édition critique préparée par Tullio de Mauro, postface de Louis-Jean Calvet, Paris – Payot.

- de Saussure, Ferdinand (2007 [2. vydání 1922]): *Kurz obecné lingvistiky*, vydal Charles Bally a Albert Séchehaye za spolupráce Alberta Riedlingera, komentáře napsal Tullio de Mauro, přeložil, doplnil a poznámkami opatřil František Čermák, Praha, Academia.
- Skalička, Vladimír (2004 [1948]): „Potřeba parolové lingvistiky“, překlad Jan Čermák, in: Skalička, Vladimír: *Souborné dílo – Díl první (1931–1950)*, Praha, Karolinum, původně vyšlo v *Recueil linguistique de Bratislava*, s. 21–38.
- Sebeok, Thomas A. (1991): *Semiotics in the United States*, Indiana University Press.
- Seriot, Patrick (1994): „L'origine contradictoire de la notion de système: la genèse naturaliste du structuralisme pragois“, *Cahiers de L'ILSL*, 5, s. 19–56, online [7. 3. 2016], dostupné z: <http://crecleco.seriot.ch/colloques/94CLP/Seriot.pdf>.
- Sériot, Patrick (2002): *Struktura a celek. Intelektuální počátky strukturalismu ve střední a východní Evropě*, přel. A. Krausová a K. Plotzová, Praha, Academia.
- Société de linguistique de Paris (1931): „[Communication de M. Von Wartburg] Séance du 17 janvier“, BSL, XXXII, 1931, s. xj–xij.
- Société de linguistique de Paris (1931): „Séance du 21 décembre 1929“, BSL, XXXI, Paris, Librairie C. Klincksieck, s. xx.
- Société de linguistique de Paris (1937): „Séance du 20 février 1937“, BSL, XXVIII, s. xiv–xv.
- Société de linguistique de Paris (1937): Séance du 5. décembre 1936, BSL, XXXVIII, 1, Paris, Librairie C. Klincksieck, s. vj.
- Société de linguistique de Paris (1957/1958): „Séance du 4. mai 1957“, BSL, LIII, 1, Paris, Librairie C. Klincksieck, s. xxx.
- Société de linguistique de Paris (2016): „Statuts de 1866“, online [2. 5. 2016], dostupné z: <http://www.slp-paris.com/spip.php?article5>.
- Steiner, Petr (2011): *Ruský formalismus – Metapoetika*, přeložil F. A. Podhajský, Brno, Torst.
- Swiggers, Pierre (2014): „L'histoire intérieure de la linguistique à travers la correspondance“ [přednáška], séminaire ENS, ITEM UMR 8132, février 2014.
- Tamba-Mecz, Irène (1984): „À propos de la distinction entre ‚sémiotique‘ et ‚sémantique‘ chez É. Benveniste“, in: *Émile Benveniste aujourd'hui* (Actes du Colloque international du C.N.R.S., Tours, 28 au 30 septembre 1983), Société pour l'information grammaticale, Paris, sv. I, s. 187–197.
- Tatsukawa, Kenji (1995): „La correspondance Louis Hjelmslev – Émile Benveniste (1941 – 1949)“, *Philologie*, 6, s. 256–277.
- Tatsukawa, Kenji (1997): „Sous le signe de Saussure : La correspondance L. Hjelmslev - E. Benveniste (1941–1949)“, *Linx*, 9, s. 129–141, [online] 12. 10. 2012, dostupné z: <http://linx.revues.org/1013>.
- Todorov, Tzvetan (1965): „Présentation“, in: *Théorie de la littérature, textes des Formalistes russes réunis, présentés et traduits par Tzvetan Todorov*, Paris, Seuil, coll. Tel Quel, s. 15–27.
- Todorov, Tzvetan (1966): „Perspectives sémiologiques“, *Communications*, 7, 1966, s. 139–145.
- Todorov, Tzvetan (1975): „Signifiante et sens“, in: *Mélanges linguistiques offertes à Émile Benveniste*, éd. Moïnfar, M. Dj. Société de Linguistique de Paris, Éditions Peeters, Louvain, 1975, s. 509–515.
- Todorov, Tzvetan (2012): „Émile Benveniste, le destin d'un savant“, in: Benveniste, Émile: *Dernières leçons – Collège de France 1968 et 1969*, ed. J.-Cl Coquet et I. Fenoglio. Paris, Gallimard, Seuil, s. 181–195.
- Toman, Jindřich (2011): *Příběh jednoho moderního projektu: Pražský lingvistický kroužek, 1926–1948*, přel. Vl. Petkevič, Praha, Karolinum.
- Tosel, André (1999): „Remarques historiques sur la notion de système“, *Philosophique*, 2, online [7. 3. 2016], dostupné z: <http://philosophique.revues.org/245>.
- Toutain, Anne-Gaëlle (2012): „Montrer au linguiste ce qu'il fait“ – *Une analyse épistémologique du*

structuralisme européen (Hjelmslev, Jakobson, Martinet, Benveniste) dans sa filiation saussurienne, thèse effectuée en codirection avec l'université de Paris III-Sorbonne nouvelle, Laboratoire „Histoire des théories linguistiques“ (UMR 7597) [disertační práce], online [28. 9. 2016], dostupné z: <https://hal.inria.fr/file/index/docid/788676/filename/TOUTAIN-Montrer-au-linguiste-ce-qu-il-fait.pdf>.

Trubeckoj, Nikolaj Sergejevič: „La phonologie actuelle“, in: Delacroix, Henri (1933): *Psychologie du langage*, Paris, Alcan.

Tyňanov, Jurij Nikolajevič (1965 [1927]): „De l'évolution littéraire“, in: *Théorie de la littérature*, textes des Formalistes russes réunis, présentés et traduits par Tzvetan Todorov, Paris, Seuil, coll. Tel Quel, s. 120–137.

Tyňanov, Jurij Nikolajevič (1988): „O literární evoluci“, in: Tyňanov, J. N.: *Literární fakt*, přel. L. zadražil, Praha, Odeon, s. 189–201.

Ulmann, Stephen (1951): *The principles of Semantics*, Glasgow, Jackson, son and Co.

Vachek, Josef (1964): *A Prague School Reader in Linguistics*, Bloomington, Indiana University Press.

Vachek, Josef (1970): *U základů pražské jazykovědné školy*, Praha, Academia.

Sekundární citace

Bader, Françoise (2009): „Une lettre d'Émile Benveniste à Louis Renou“, *Incontri linguistici*, č. 32.

Diderot, Denis (1994): *Œuvres I*, Edition Versini, Paris, Bouquins, Robert Laffont.

Jakobson, Roman (1929a): „Remarques sur l'évolution phonologique du russe comparée à celle des autres langues slaves“, *TCLP*, 2, s. 7–116.

Jakobson, Roman (1929b): „Über die heutigen Voraussetzungen der russischen Slavistik“, in: *Slavische Rundschau*, 1, no 8, s. 629–646.

Vossler, Karl (1923): *Gesammelte Aufsätze zur Sprachphilosophie*, Mnichov.

Mgr. Eva Krásová (Šťastná) - Seznam odborných aktivit

Účast na konferencích

- „...il faut faire appel aux significations“, mezinárodní konference *Le Cours de linguistique générale. 1916-2016. L'émergence*. Genève, 9–13. 1. 2017.
- „Émile Benveniste et le Cercle linguistique de Prague“, *Minulost a budoucnost strukturalismu*, mezinárodní konference u příležitosti 90 výročí Pražského lingvistického kroužku, Praha, 24–26. 10. 2016.
- „Émile Benveniste et Jacques Derrida“, *Sur l'écriture. La dernière question d'Émile Benveniste*, kolokvium organizované FÚ AV ČR, « Genèse et transferts de savoirs linguistiques » du LABEX TransferS, ENS, Paris a « Linguistique » de l'Institut des Textes et Manuscrits Modernes (CNRS-ENS), Paris, Praha, 22. 11. 2016.
- Krásová, Eva (2014): „On one early reception of Ch. S. Peirce“, *Peirce Prague Conference. 100 Years of Modern Semiotics: Limits and Perspectives on Peirce's Theory of Signs*, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 1.–2. 11. 2014.
- „Benveniste a Derrida o pojmu *écriture*“, *Doktorandská konference Třešť 2013*, ÚČL AV ČR, Třešť, 9.–11. 9. 2013.
- „Benveniste et Derrida sur l'écriture“ – *Journée d'études « Linguistique, textes et discours »*, CRAL, L'École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, 31. 5. 2013.
- „Čert vem ty básně, napíšu si nový – postoj autorského subjektu v poezii I. M. Jirouse“ – příspěvek na konferenci *Literatura jako výzva a apel*, Ústav bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, Opava, 7.–8. 11. 2012.
- „Pojem smyslu (sens) u Émila Benvenista“, doktorandská konference grantu GAČR 405/09/H003: *Identita české literatury a její mezinárodní kontext (2009-2012)*, Bořetice, 16. – 17. 9. 2012.
- „Code referring to the message – Jakobson and Benveniste on shifters“, mezinárodní konference *Jakobson ve struktuře (české) vědy*, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouc, 10.–11. 12. 2012.
- „Metodologická prezentace celku disertační práce“, doktorandská konference grantu GAČR 405/09/H003: *Identita české literatury a její mezinárodní kontext (2009-2012)*, Bořetice, 14.–15. 9. 2011.
- „Autorský plurál v českých lingvistických textech polemického ladění“, konference *EUROLINGUA & EUROLITTERARIA 2006, Diskuse a polemika v jazykovědě a literární vědě*, Technická univerzita v Liberci, Fakulta pedagogická, Katedra českého jazyka a literatury ve spolupráci s Jednotou tlumočnicků a překladatelů v Praze, Liberec 14.–16. září 2006.

Publikace

- Krásová, Eva (2016a): „První debata o arbitrárnosti jazykového znaku“, *Slovo a slovesnost*, roč. 77, č. 1., s. 23–46.
- Krásová, Eva (2016): „Teoretik smyslu Émile Benveniste“, in: Benveniste, Émile (2016): *Studie z obecné lingvistiky [SOL]*, Praha – Podlesí, nakladatelství Dauphin, s. 2–28.
- Krásová, Eva (2016): „Pohyb po bojišti, pohyb po textu – Pohyb po bojišti v prózách Richarda Weinera jako metafora strategie čtení hypertextu“, in: Jungmannová, Lenka (ed.): *Performativita válek a konfliktů*, Praha, Ústav pro českou literaturu AV ČR, s. 68–76.
- Krásová, Eva (2014): „Words that refer to their utterance: Jakobson and Benveniste on shifters“, in: Tomáš Kubíček – Andrew Lass (eds.): *Roman O. Jakobson: a work in progress*, ed., Olomouc, Univerzita Palackého, s. 103–120.
- Krásová, Eva (2012): „Proč ženy neumějí řídit – Příspěvek k popisu automobilismu jako sémiotického systému“, *Nomád(v)a*, 2012.
- Krásová, Eva (2006): „Doporučujeme řešení, jež jsem uvedl ve své minulé práci‘ aneb Autorský plurál v českých lingvistických textech polemického ladění“, *Čeština doma a ve světě – Čeština na internetu 1–4*, 2006, UCJTK FF UK.

Překlady

- Émile Benveniste: *Studie z obecné lingvistiky*, Praha – Podlesí, nakladatelství Dauphin, 2015 [překlad 14 studií].
- Marie-Laure Ryanová: *Narativ jako virtuální realita – Imerze a interaktivita v literatuře a elektronických médiích*, Praha, Academia, edice Možné světy, 2015.

Recenze

- „Na cestě k uchopení fikčnosti – Možné světy mezi logikou a literární vědou“, *Svět literatury*, 2006, ročník XVI, číslo 34 – recenze knihy Ronenová, Ruth: *Možné světy v teorii literatury*, přel. M. Červenka, Host, Brno, 2006.
- „Symbol znovu uchopen“, *Svět literatury*, 2009, ročník XIX, č. 39 – recenze knihy Goodman, N.: *Jazyky umění (Nástin teorie symbolů)*, přel. T. Kulka a kol., Academia, 2007.

„Literární postava a fikční světy“, Svět literatury, 2009, ročník XIX, č. 40 – recenze knihy
Fořt, B.: *Literární postava : vývoj a aspekty naratologických zkoumání*, Ústav pro
českou literaturu AV ČR, Praha 2008.

„Větrné mlýny kognitivní analýzy“, Svět literatury, 2010, ročník XX, č. 42 – recenze knihy
Jiráček, P: *Kognitivní interpretace českého verše*, Host, Brno, 2009.

„Tomáš Marvan – Otázka významu. Cesty analytické filosofie jazyka“, Togga, Praha, 2010
Reflexe, č. 40, 2011.

Jiné

Rekonstrukce standardizovaného textu z mluvené řeči v *Pražském závislostním korpusu mluvené češtiny (Prague Dependency Treebank of Spoken Czech)*, ÚFAL
Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy, vedoucí projektu prof. Jan
Hajič, koordinátorka Mgr. Marie Mikulová. Únor – říjen 2010

Anotace jazykových jednotek pro *PDT (Prague Dependency Treebank) 2.0*, ÚFAL
Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy, vedoucí projektu prof. Jan
Hajič, koordinátor Mgr. Pavel Straňák, příprava anotačního manuálu leden 2009 –
únor 2010. Výstup: Bejček, Eduard - Klyueva, Natalia - Straňák, Pavel
(2010): *Multiword Expressions in PDT 2.0*. software.

Autorka a produkční projektu *Mluvicí hlavy FF UK* (série popularizačních spotů pro
YouTube.com), 2013–2015.

Zahraniční stáže (v rámci postgraduálního studia)

3.–19. listopadu 2011 Orientace po rukopisných poznámkách Émila Benvenista. *L'Institut
Mémoires de l'Édition Contemporaine* (Caen, France); *Bibliothèque nationale de
France* – Département des manuscrits orientaux, Papiers d'orientalistes –
Archives Émile Benveniste (Paris, France)

22.–26. 11. 2012 Stáž v archivu rukopisné pozůstalosti Émila Benvenista. *Bibliothèque
nationale de France*, Département des manuscrites orientales, Papiers
d'orientalistes – Archives Émile Benveniste (Paris, France)

Leden–červen 2013 Studijní pobyt. *L'École des Hautes Études en Sciences Sociales*, Centre
de recherches sur les Arts et le Langage, Paris, France.. Školitelka Marion Carel,
konz. Oswald Ducrot,

Řešené granty:

GA UK 318111 *Pražská škola a problematika významu literárního díla* – řešitel Mgr. Tomáš
Koblížek, spoluřešitel Mgr. Martin Pokorný, PhD. Role: konzultant (hl.
Benvenistova teorie jazyka) a řešerše v oblasti lingvistiky parole.

PÚS FF UK 2. polovina roku 2011 (řešitelka) *Pojem systému u Émila Benvenista*

GAČR 405/09/H003 (smluvní spolupráce) *Identita české literatury a její mezinárodní kontext*
(2009)